

Jóhannis Johannesen og Martin Olsen komu livandi frá Bordanes-vanlukkuni:

Alt hendi so skjótt

– Tað mundi ikki ganga meira enn eitt korter frá tí at vit fingi sjógvin, og til skipið fór undir, siga Jóhannis Johannesen og Martin Olsen, ið komu frá vanlukkuni við lívinum, tá norska línuskipið Bordanes sakk hóskvöldið á fiskileið

Eftir Hilmar Jan Hansen og Kalmar Lindenskov (myndir)

Tað var ikki tann stóra tíðin, ið manningin á norska línuskipinum Bordanes fekk, tá skipið hóskvöldið fekk ein so stóran sjógv, at tað bert kláraði at halda sær flótandi í okkurt um eitt korter, áðrenn tað sakk.

– Vit fyra mans á vakt, og vit vóru akkurát farnir at seta, tá skipið fekk hendan stóra sjógvin, greiðir 26 ára gamli Martin Olsen úr Havn frá.

Hann og 31 ára gamli Jóhannis Johannesen av Argjum vóru saman við skiparanum teir einastu, ið komu frá vanlukkuni við lívinum. Hinir níggju, ið vóru við Bordanes, fórust allir. Við skipinum vóru trýggir førøyingar, og 29 ára gamli Jan Poulsen úr Havn var ein av teimum, ið fórst.

Byrjaðir at seta

– Eg haldi, at tað hevur verið um 7-tíðina um kvöldið, at vit vóru byrjaðir at seta, og alt í einum fingi vit so hendan øgiliga sjógvin inn á bakborð, tá vit høvdu

sett í einar fimm ella tíggu minuttir – meira var tað ikki. Skipið legði seg nakað á liðina, og tá var tað, at sjógvurin fyllt inn gjøgnum lúkuna frammi í stýriborði, sigur Martin Olsen.

– Vit skundaðu okkum at fáa latið lúkuna afturi á hekkuni aftur, og so fóru eg og ein annar í holt við ta fremru lúkuna. Men har var einki at gera. Hóast lúkan vanliga var lutt at fáa upp og aftur, fingi vit einki gjørt við hana. Og sum skipið legði seg meira og meira, fór eisini alt at rósa, so tað var ikki so lætt at arbeiða.

Tá hetta hendi, vóru allarhelst teir flestu mennir

uppi, tí teir høvdu hvílt seg um dagin. Av tí sama gekk rættiliga skjótt, at allir komu til hjálpar og royndu at gera sítt til at bjarga skipinum.

Allir upp á brúnna

– Eg og Jan fóru upp í senn, og saman við hinum fóru vit beinanvegin undir at royna at bjarga tí, ið bjargast kundi, men tað sá einki serligt út, sigur Jóhannis Johannesen, ið hevði frívakt, tá sjógvurin rakti skipið.

– Vit merktu beinanvegin, at skipið legði seg, og tá vit komu upp, var longu at kalla greitt, at her var lítið

og einki at gera. Skiparin bað so allar menninar koma upp á brúnna.

Jóhannis fortelur, at hann og Martin vóru millum teir síðstu, ið fóru upp. Tá stóð sjógvurin longu upp í hálvan leyrtan, so teir nærmast runnu undan sjónum á veg upp á brúnna.

– Alt hendi so øgiliga skjótt, og skiparin fekk ikki so frægt sum stundir at senda út neyðarkall. Hann hevði verið har afturi og koyrt báðar bjargingarbátarnar út, aftan á at hann hevði biðið okkum koma upp á brúnna, sigur Martin.

Tað vísti seg, at sjógvurin slapp ikki út aftur, so skipið legði seg bara meira og meira. Frá tí, vit fóru upp á brúnna, legði skipið seg bara spakuliga meira og

meira alla tíðina, til tað heilt fór.

Skolaði í bjargingarbátin

Tá tað gjørdist greitt, at skipið ikki fór at klára tað, og tað av álvara byrjaði at koppa, noyddust menn at leypa niður í tann isakalda sjógvin.

– Eg leyp út í stýriborði, og samstundis sum eg kom niður í sjógvin, bleiv eg skolaður av einum sjógvi. Í dag skilji eg enn ikki petti av øllum tí, ið hendi, og ikki minst undrist eg á, hvussu tað kundi bera til, at eg bleiv skolaður beint í bjargingarbátin, sigur Jóhannis.

– Tað var einki minni enn tað, ið hendi mær. Var eg farin við síðuna av, hevði eg óivað endað mínar dagar har

Jóhannis og Martin við einum av norsku bløðunum, ið skrivaði um vanlukkuna, tá Bordanes fórst hóskvöldið.

í havinum. Men eg varð skolaður yvir í bjargingarbátin, har skiparin tók ímóti og fekk drigið meg innanborða. Hann var annars stak illa fyri sjálvur.

Vistu einki um hinar

Martin var staddur longur afturi á skipinum, og hann fekk fatur í endan, sum var millum gummibátin og skipið, og upp á tann mátan fekk hann komið upp í bátin og bjargað sær.

– Vit vistu so einki meira um, hvussu tað gekst hinum, og vit kundu bara vóna, at hinir – vónandi allir – vóru komnir í øllum góðum upp í hin bátin, sigur Jóhannis.

– Ikki fyrr enn vit vóru bjargaðir og komnir undir røkt á sjúkrahúsinum í Hammerfest fingi vit at vita, at eingin hevði verið í hinum bátinum, og at bert ein maður var funnin av hinum. Tað var ein norðmaður, ið lá við eina boyu. Men hann kláraði tað so ikki.

Fingur ein stóran sjógv aftrat

Í bjargingarbátinum varð beinanvegin farið undir at oysa, tí nógvur sjógvur var

Meðan teir biðaðu eftir hjálpi í gummibátinum, vóru tankarnir sera ofta heima hjá teirra kærri í Føroyum. Frá vinstru Jóhannis saman við konuni Hansu og dótturini Rakul – tey eiga eisini børnini Karl Kjartan og Sunnevi Mariu, ið vóru í skúla, tá myndin varð tikin fyrrapartin í gjár – og síðani Martin saman við konuni Hansu Mariu og dótturini Carinu.